

§ 58 MÅLSÄTTNINGAR DELGENERALPLANEÄNDRING ÖSTRA GODBY

SamN § 124/ 27.10.2021

Bilaga: Målsättningar delgeneralplan östra Godby

Tidigare har målsättningar fastställts enligt KS§87 för delgeneralplan Berghägnaden. På samrådsmötet för densamma planen den 5:e oktober framkom synpunkter om att man bör utreda konsekvenserna för grannfastigheter noggrannare.

Nämnden har ett investeringsbudgetanslag om 20 000 för planläggning som avser delgeneralplan för Godby.

Detta nya förslag till målsättningar kan omfatta även tidigare planområde men omfattar även mycket mark runtom samt avser utreda om vissa planbestämmelser har blivit föråldrade.

Under planläggningsarbetet kan, om det anses ändamålsenligt, områdesgränserna komma att ändra i utbredning eller att fastställande av planen sker i mindre delar (i enlighet med tidigare beslut KF §35), förutsatt att konsekvenser för dessa och angränsande områden anses vara utredda och acceptabla.

Tekniska chefens förslag:

Samhällsnämnden ger som förslag inför kommunstyrelse och -fullmäktige att målsättningar i enlighet med bilaga fastställs.

Beslut: Beslut enligt förslag.

KS § 135/3.11.2021

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige i enlighet samhällsnämndens förslag att målsättningar enligt bilaga fastställs för delgeneralplaneändring Östra Godby.

Beslut:

Enligt förslag.

KF § 58/11.11.2021

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att målsättningar enligt bilaga fastställs för delgeneralplaneändring Östra Godby.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 12 november 2021	Sid 24

ÄNDRING OCH UPPDATERING AV GODBY DELGENERALPLAN

Ändringen omfattar områdena öster om nya Godbyvägen.

Markanvändning åtminstone på följande områden granskas:

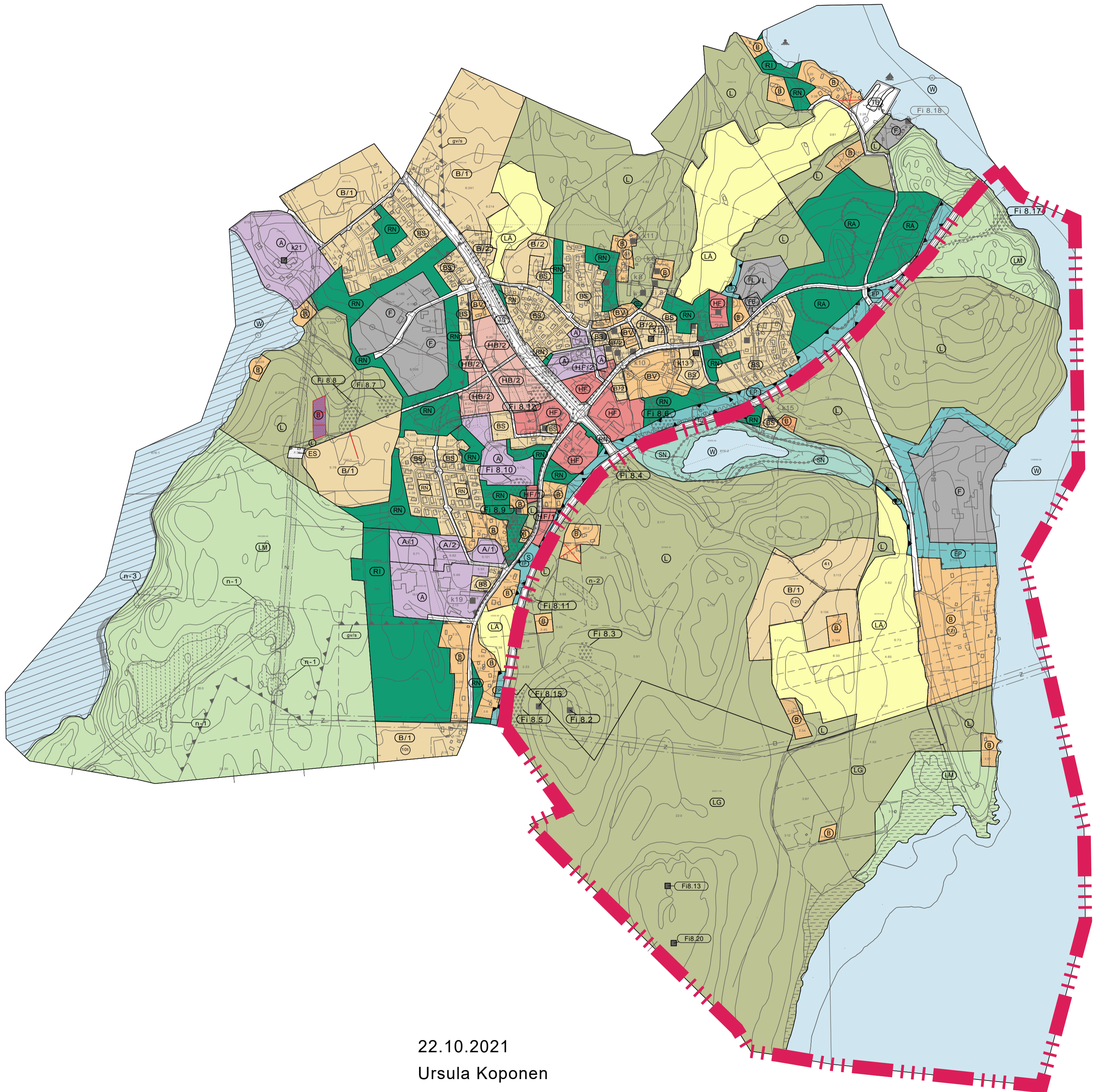
- L – och LM- områden som hör till landskapets fastighet 1:4. Eventuell användning för arbetsplatsområden i anslutning till Skogsindustris fastighet. Eventuell användning för boende/ handel/ service.
- L- områdena söder om träsket. Kommunen har accepterat ändring av delgeneralplanen angående fastigheterna 20:3 och 20:4. Enligt beslutet får de detaljplaneras för boende. I den gällande planen hör de till jord och skogsbruksområden utan byggnadsrätt. Enligt rättvisepincip bör samma möjlighet erbjudas också för andra markägare inom L-området beroende på fastigheternas lämplighet för detta ändamål. Granskningen skulle gälla fastigheterna 3:55, 5:55, 5:91, 5:104, 5:112, 5:113, 5:117. Några av dessa har enligt delgeneralplanen rätt till detaljplanering i närheten av Strömsängarna men antalet tomter har fastslagits i delgeneralplanen. Det ska granskas om placeringen är bra och om det behövs att bestämma tomtantalet.
- LG-området i södra ändan. På området får anläggas en golfbana. Bedöms, om reserveringen behövs. Granskningen skulle gälla fastigheterna 1:4, 3:12, 3:67, 4:89 och 22:0.
- B-området vid stranden. Planbeteckningen tillåter 12 tomter på området. Gränserna för tomterna ska förtydligas så att det inte uppstår oklarhet, vilka fastigheter som har rätt till byggande.

Om bostadsbebyggelse tillåts på östra sidan av nya Godbyvägen, innebär det att en ny, gemensam infart till området ska anvisas. Placeringen ska planeras i samarbete med landskapets vägnätsbyrå. Gång- och cykeltunnel under nya Godbyvägen har i delgeneralplanen anvisats norr om träsket, i anslutning till friluftsled. Beslutet om att anvisa boende på L-områdena förutsätter, att tunnel för lätt trafik anvisas i anslutning till de nya bostadsområdena. Även övriga alternativ till den lätta trafiken kan undersökas.

Fastställandet av dessa målsättningarna utesluter inte genomförande av delgeneralplanändringar i mindre etapper än kartbilagan visar förutsatt att konsekvenserna för angränsande fastigheter och området i stort är kartlagda.

Bilaga: Kartbilaga med områdesavgränsning.

FÖRSLAG TILL AVGRÄNSNING AV ÄNDRINGSOMRÅDE

22.10.2021
Ursula Koponen

Finström, Godby Persberg etapp 1 & 2

Baskarta från registerdata

Koordinatsystem: ETRS-Gk20
Höjdsystem: N2000

Datakällor: LMV Terrängdatabas 20220602
LMV Fastighetsdatabasystemet 20220826
LMV Höjdmödel 2m 20140723
LMV Ortofoto 2m 201903 (Alfrida)
Ålands elandelslag 20220610
Ålands telefonandelslag 20220630
Ålands Landskapsregering 2022
Finströms kommun 2022 (VA, Fjärrvärme)
Ålands Vatten Ab 2022

Dataproducent framgår av lagerlistan

OBS! Björnin GiTech Ab tar inget ansvar gällande eventuella lägesfel i registerdatat. För information om datakällorna vänligen kontakta respektive producent.

Fastighetsbyrå KARLSSON Ab^{Rfm}
Norra Esplanadgatan 5, 22100 Mariehamn
Tfn: +358-4575221634; E-post: sok@aland.net

Mariehamn den 8 augusti 2019

TLLL FINSTRÖMS KOMMUN

Ärende: ändring av generalplanen för Godby

Ålands Skogsindustrier Ab har förvärvat ett ca 11,9 ha stort område från Pehrsberg 1:4 i Godby norr om vårt befintliga industriområde i Strömsängarna. Bolaget anhåller härmed om en ändring av generalplanen för det inköpta området så att det kan inlemmas i vår befintliga verksamhet. Området är idag betecknat som L-område och vi anhåller om att det ändras till F-område samt att skyddszonen mellan områdena i gällande generalplan slopas.

Ålands Skogsindustrier hoppas på en positiv och snabb behandling av ärendet. Vi planerar bl.a. att anlägga en ny biopanna på det inköpta området för att säkerställa leveranserna av värme till fjärrvärmenätet i Godby.

Enligt uppdrag;

Sven-Olof Karlsson, styrelseordförande

Ombud

Bilaga: köpebrev med karta

Torggatan 3, PB 2
AX-22100 MARIEHAMN

K Ö P E B R E V

rörande överlåtelse av fast egendom

- Säljare:** Landskapet Åland. FO-0145076-7. Företrätt av Landskapets fastighetsverk, från Mariehamn.
Adress: PB 1060, AX-22111 Mariehamn.
- Köpare:** Ålands Skogsindustrier Ab. FO-2684242-5.
Adress: Kyrkvägen 26, AX-22410 Godby.
- Objekt:** Ett ca 11,9 ha stort, outbrutet skogsområde underlydande fastigheten **60-408-1-4 Pehrsberg, Finström**.
Området framgår på den bifogade kartan (den översta kartan) var området är blåmarkerat.
Den nedre kartan som bifogats visar var kulturvårdsmyndigheten har inritat ett skyddat fornminne.
- Pris:** Etthundratiotusen euro (110 000 €).

Avtalsvillkor:

1. Köpeskillingen erlägges senast den 21 augusti 2019 till Landskapets fastighetsverk IBAN konto FI52 6601 0010 2923 73 i Ålandsbanken Abp.
2. Äganderätten till försäljningsobjektet övergår på köparen i samband med att köpeskillingen är till fullo erlagd i enlighet med punkt nr 1.
3. Säljaren intygar och ansvarar för att överlåtelseobjektet överlåtes fritt från gravationer för pant åt köparen.
4. Köparen svarar för kostnaderna för upprättandet av detta köpebrev, köpvittnets bevitnande, områdets utbrytning, sökande av lagfart och erläggande av överlåtelseskatt.
5. Köparna företrädare har tagit del av FastighetsKonsults försäljningsprospekt, de har även besiktat området, intygar kännedom rörande områdets gränser, gällande generalplan och dess bestämmelser.
6. Säljaren har informerat köparen om den fornlämning Fi 8.23, som kulturvårdsmyndigheten i landskapet Åland vid en inventering av köpeobjektet konstaterat vara belägen på området.

Säljaren svarar för kostnaderna för en sådan rubbning, varom stadgas i LL om fornminnen (1965:9) 11 § 1 mom. av denna fornlämning. Beloppet för en sådan rubbning har av enhetschef Mikko Helminen vid utbildnings- och kulturavdelningen vid Ålands landskapsregering beräknats till ca 5101 euro (exkl. moms).

7. Säljaren meddelar, att de inte har något att invända mot att köpeobjektet vid en ändring av generalplanen för området anvisas för den verksamhet som säljaren bedriver på sin angränsande industrianläggning.
8. Säljaren svarar för skatter och avgifter av allmän natur som belastar försäljningsobjektet intill dagen för äganderättens övergång, därefter köparen.
9. I köpet ingår ingen lös egendom.

Mariehamn den 8 augusti 2019

Landskapet Åland genom
Landskapets fastighetsverk

Stefan Rumander,
VD

Ålands Skogsindustrier Ab

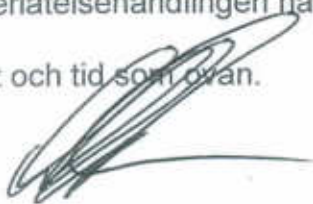

Sven-Olof Karlsson
styrelseordförande

I egenskap av offentligt köpvittne intygar jag att Stefan Rumander som företrädare för Landskapets fastighetsverk som företrädare för Landskapet Åland som överlåtare och Sven-Olof Karlsson, som företrädare för Ålands Skogsindustrier Ab som förvärvare har undertecknat denna överlåtelsehandling och att de har varit samtidigt närvarande då överlåtelsen bestyrkts.

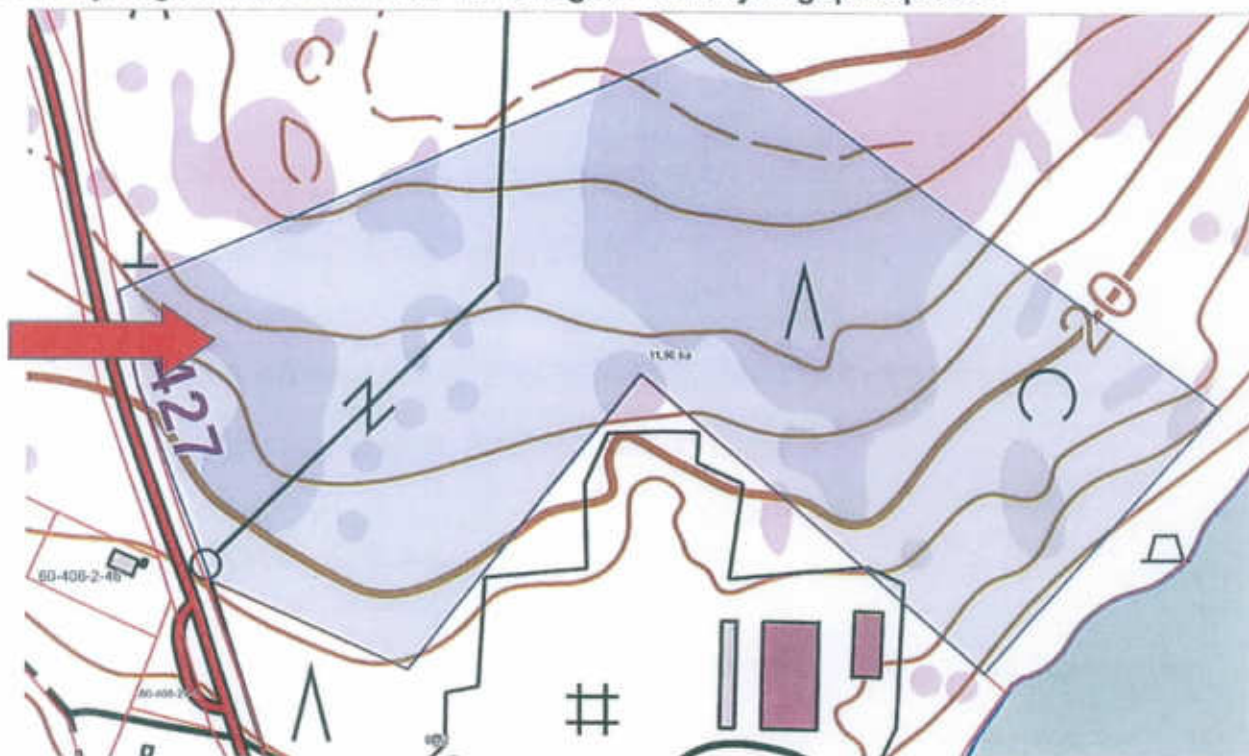
Jag har kontrollerat undertecknarnas identitet och konstaterat att överlåtelsehandlingen har uppgjorts i den form som anges i 2 kap 1 § jordabalken.

Ort och tid som ovan.

Markus Fellman av lantmäteriverket
förordnat offentligt köpvittne 402702/189

Försäljningskartan som även var bifogad i försäljningsprospektet

Det blåmarkerade markområdet utgör de ca 11,9 ha som sålts genom undertecknande av detta köpebrev

Nedan en karta från kulturbyrån med inritat fornminne (kartan är inkopierad för att visa var kulturvårdsmyndigheterna har inritat ett fornminne)

Naturinventeringen på fyra general- och detaljplaneområden i Godby, Finström år 2019

Henna Makkonen & Ville Vasko

Faunaticas rapport 80/2019

Datum: 4.12.2019
Författare: Henna Makkonen & Ville Vasko
Översättning: Juha Laiho

Pärmbild: Persbergets mogna moskog (foto: Henna Makkonen 28.6.2019)
Foto: © 2019 / Faunatica Oy
Kartor: © 2019 / Faunatica Oy
Baskartor och flygfoto: © Lantmäteriverket

Esbo 2019

Vi rekommenderar att följande hänvisning används för denna rapport:

Makkonen, H. & Vasko, V. 2019: Naturinventeringen på fyra general- och detaljplaneområden i Godby, Finström år 2019. – Faunaticas rapport 80/2019. 34 s.

Innehåll

1.	SAMMANFATTNING	3
2.	INLEDNING	4
3.	RESULTAT	6
	3.1. Växtarter	6
	3.2. Biotoper	9
	3.3. Fladdermöss.....	17
	3.3.1. Observationer	17
	3.4. Fåglar	20
	3.4.1. Allmän beskrivning av den häckande fågelfaunan	20
	3.4.2. De värdefulla häckningsarterna under häckningssäsongen 2019	21
4.	SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER.....	25
	4.1. Växtarter och biotoper	25
	4.2. Fladdermöss.....	26
	4.3. Fåglar	26
5.	REFERENSER.....	27
	BILAGA 1. METODBESKRIVNINGAR.....	29
	BILAGA 2. ÖVRIGA OBSERVATIONER	33

1. Sammanfattning

Faunatica Oy utförde år 2019 på uppdrag av Finströms kommun en naturinventering på fyra general- och detaljplaneområden i Grelsby, Knappelstan, Persberg västra och Persberg östra, Finström. I denna rapport presenteras de anmärkningsvärda biotop-, växt-, fladdermus- och fågelförekomster som hittades i samband med utredningen, samt ges rekommendationer för hur dessa bör beaktas i samband med planeringen av området.

Inom området påträffades förekomster av fyra sårbara (VU) och fem nära hotade (NT) växtarter. De övriga växtobservationerna är främst lokalt värdefulla. Vi rekommenderar att de lokalt värdefulla växtarternas förekomster beaktas i samband med markanvändningen då det med måttliga medel är möjligt.

Från området avgränsades sex förekomster av värdefulla biotoper. Av de värdefulla biotoperna tillhör fem värdeklass III och en värdeklass II. Vår allmänna rekommendation är att objekt tillhörande klass I och II bevaras i samband med markanvändningen. Vi rekommenderar att man bevarar objekt tillhörande klass III från byggarbeten och annan verksamhet som försvagar objektet, då det med måttliga medel är möjligt.

På basen av observationerna förekommer inga viktiga födoplatser för fladdermöss inom utredningsområdet. Fladdermössen behöver inte beaktas i samband med markanvändningen.

Fågelfaunan kan inom utredningsområdet som helhet anses sedvanlig. Det värdefullaste området är den mogna skogen vid Persbergets östra strand, där den starkt hotade talltitan och andra indikator arter för gammelskog och hålhäckande arter (trädkrypare, större hackspett, spillkråka, svartvit flugsnappare) påträffades. De totala antalet fågelpar var dessutom högre än i kringliggande områden. Skogen bör bevaras i naturtillstånd.

2. Inledning

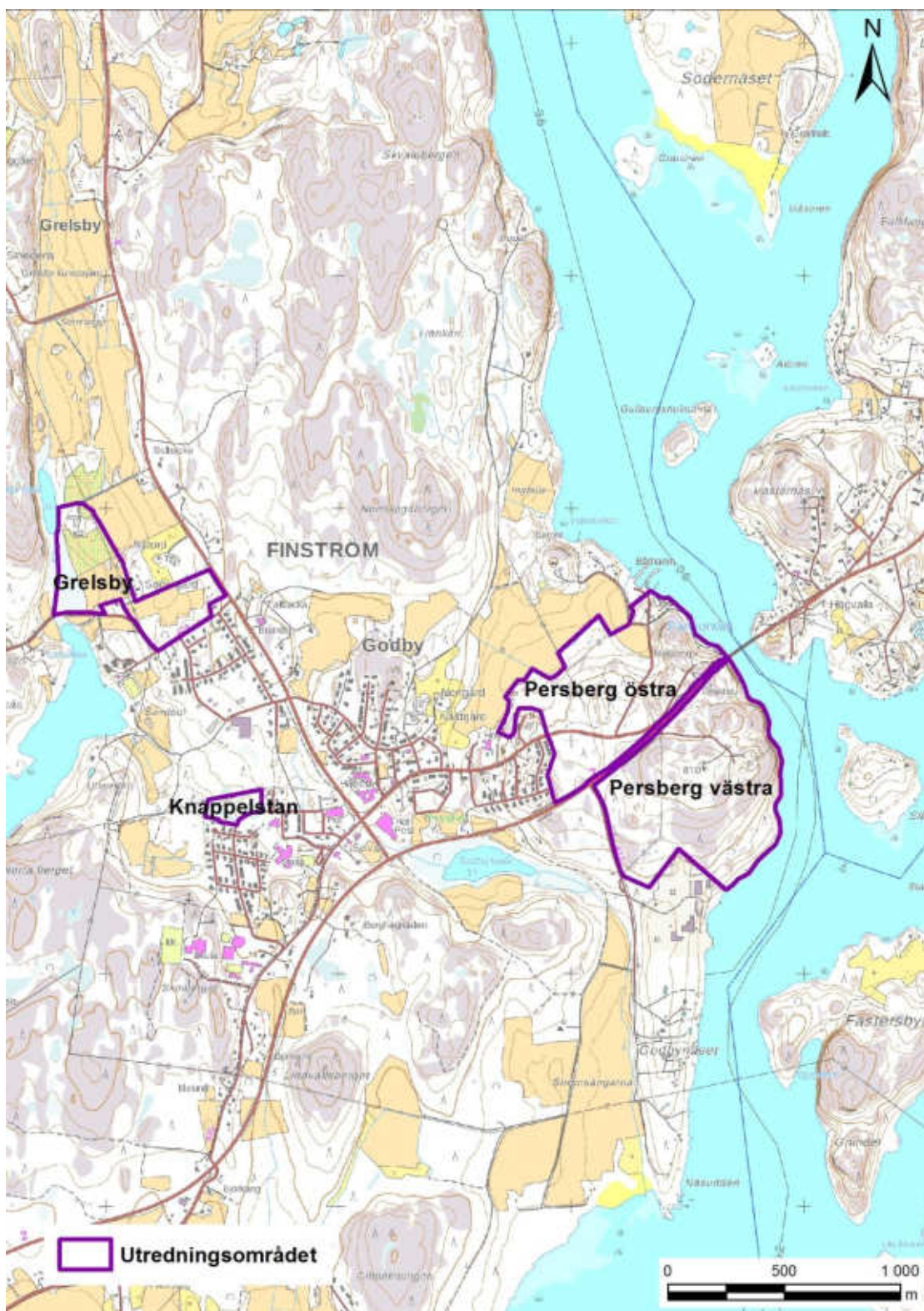
Faunatica Oy har år 2019 på uppdrag av Finström kommun utfört en naturinventering på fyra general- och detaljplaneområdena i Godby, Finström (figur 1):

- Grelsby, ca 19,1 ha
- Knappelstan, ca 2,4 ha
- Persberg östra, ca 49,5 ha
- Persberg västra, ca 39,3ha

Utredningens mål var att inom området lokalisera förekomster av hotade och andra anmärkningsvärda kärlväxt-, fågel- och fladdermusarter (Hyvärinen m.fl. 2019) samt värdefulla naturtyper:

- särskilt hänsynskrävande biotoper enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86),
- särskilt skyddsvärda biotoper enligt 5 § i landskapsförordningen om naturvård (ÅFS 1998:113),
- naturtyper som är skyddade enligt vattenlagen (1996:61),
- andra viktiga biotoper för naturens mångfald (t. ex. hotade biotoper enligt Kontula & Raunio 2018).

I denna rapport presenteras de anmärkningsvärda biotop-, växt-, fladdermus- och fågelförekomster som hittades i samband med utredningen, samt ges rekommendationer för hur dessa bör beaktas i samband med planeringen av området. Metodbeskrivningar finns i bilaga 1.

Figur 1. Utredningsområdena.

3. Resultat

3.1. Växtarter

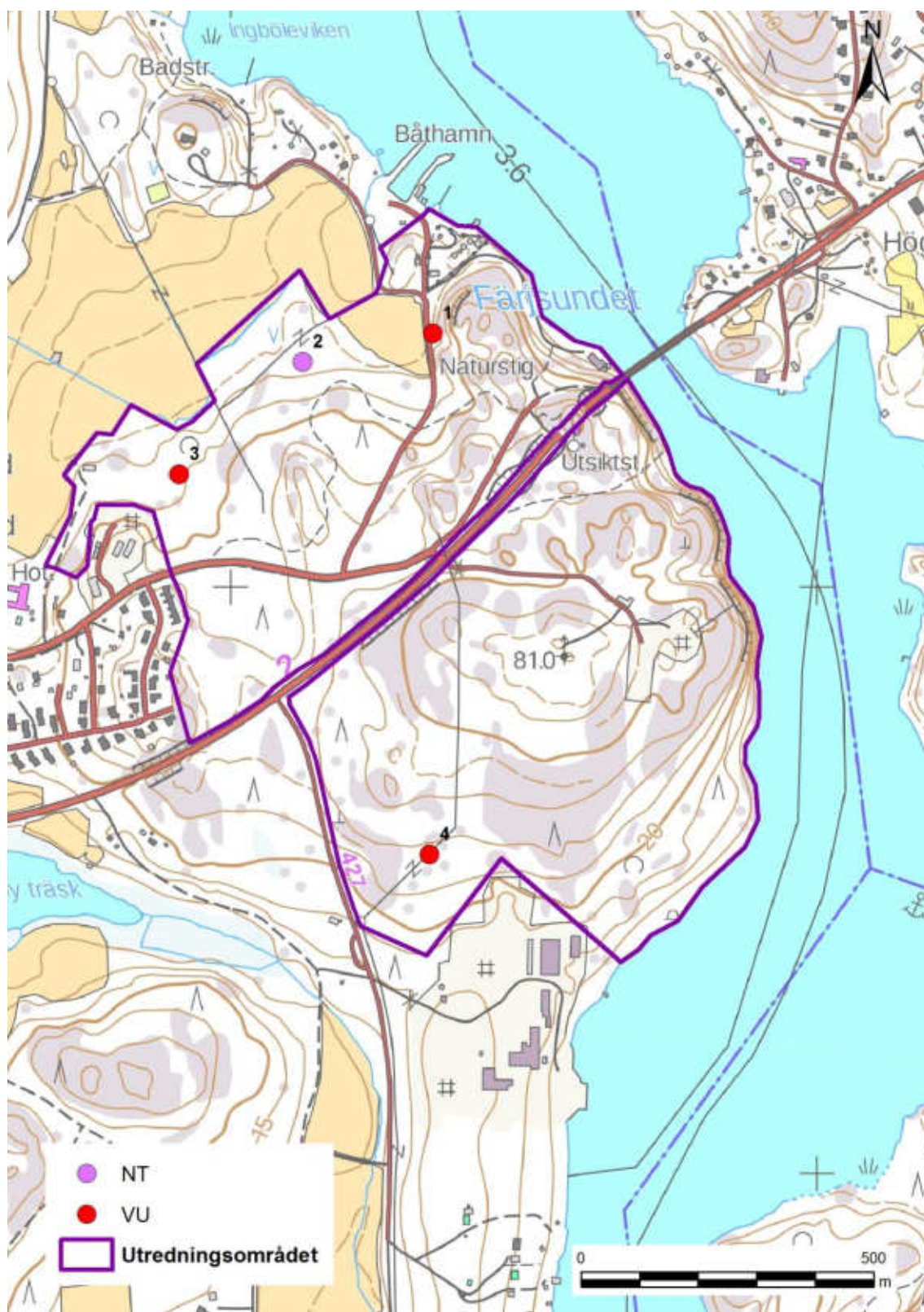
De anmärkningsvärda artobservationerna har presenterats i tabell 1 och på karta (figurer 2 och 3). Inom området påträffades förekomster av fyra sårbara och fem nära hotade växtarter.

Inom området påträffades den sårbara (VU) gulmåran. Arten är allmän på Åland. Gulmåran har klassificerats som hotad eftersom den korsar sig med den främmande arten stormåra (*G. album*). Växtplatserna för gulmåran har inte markerats på kartorna eftersom de är så många till antalet.

Tabell 1. Observationer av hotade, nära hotade och andra anmärkningsvärda arter år 2019.

Klassificering: VU= sårbar, NT = nära hotad.

Punkt nr.	Art	Vetenskapligt namn	Klassificering
1	Jungfrulin	<i>Polygala vulgaris</i>	VU
2	Nästrot	<i>Neottia nidus-avis</i>	NT
3	Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	VU
4	Jungfrulin	<i>Polygala vulgaris</i>	VU
5	Vildapel	<i>Malus sylvestris</i>	VU
6	Oxel	<i>Scandosorbus intermedia</i>	VU
7	Oxel	<i>Scandosorbus intermedia</i>	VU
8	Kattfot	<i>Antennaria dioica</i>	NT
9	Darrgräs	<i>Briza media</i>	NT
10	Backnejlika	<i>Dianthus deltoides</i>	NT
11	Solvända	<i>Helianthemum nummularium</i>	NT
12	Älväxing	<i>Sesleria uliginosa</i>	NT
13	Vildapel	<i>Malus sylvestris</i>	VU
14	Darrgräs	<i>Briza media</i>	NT
15	Kattfot	<i>Antennaria dioica</i>	NT
16	Jungfrulin	<i>Polygala vulgaris</i>	VU
17	Backnejlika	<i>Dianthus deltoides</i>	NT
18	Solvända	<i>Helianthemum nummularium</i>	NT
19	Backnejlika	<i>Dianthus deltoides</i>	NT
20	Solvända	<i>Helianthemum nummularium</i>	NT
21	Solvända	<i>Helianthemum nummularium</i>	NT

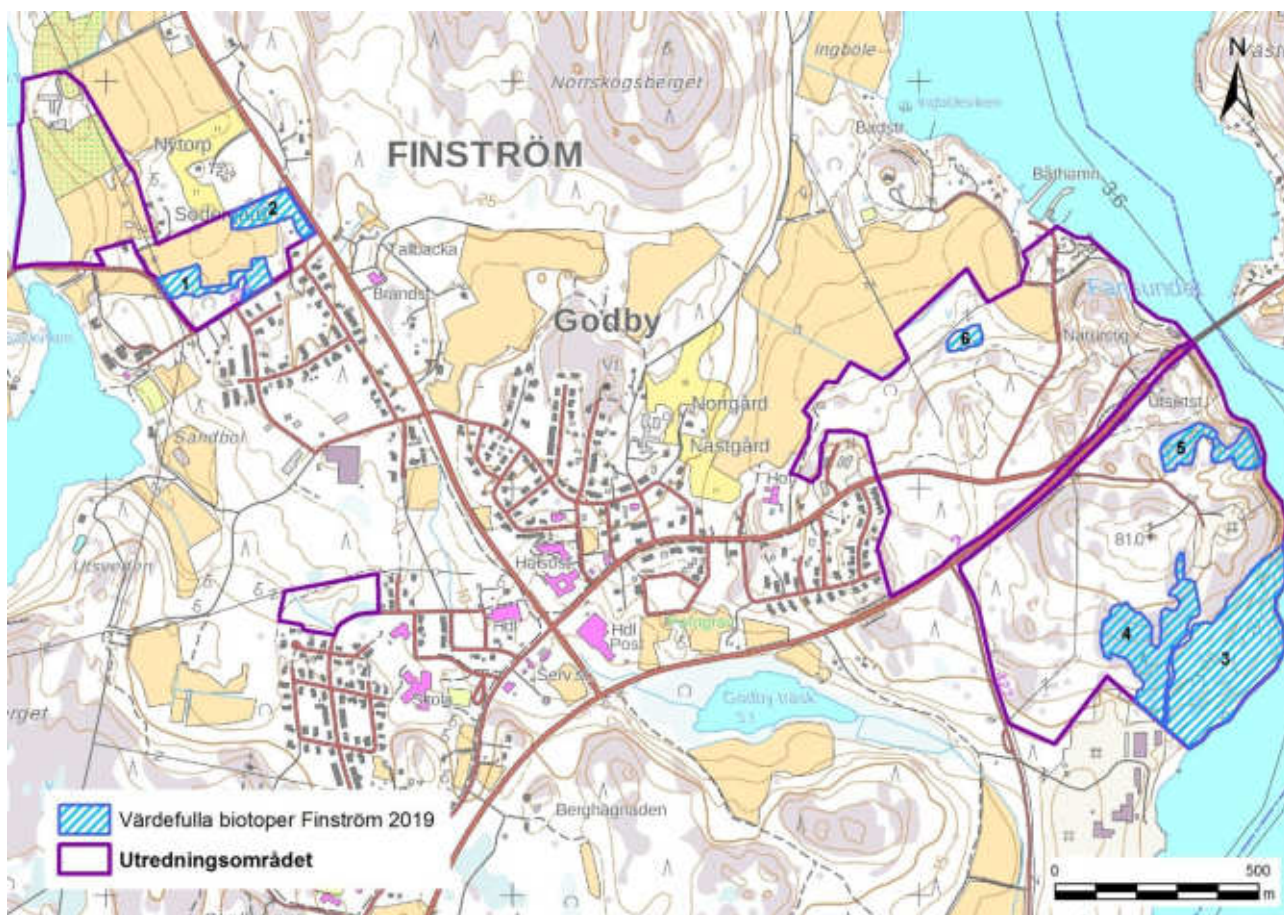
Figur 2. De anmärkningsvärda växtartobservationerna inom utredningsområdet (koder i tabell 1).

Figur 3. De anmärkningsvärda växtartobservationerna inom utredningsområdet (koder i tabell 1).

3.2. Biotoper

Från området avgränsades sex förekomster av värdefulla biotoper (figur 4). Nedan presenteras uppgifterna över biotopobjekten. Bevarandestatus av naturtyperna är enligt Kontula & Raunio (2018). Sammanfattning av biotopobjekten presenteras i tabell 2.

Figur 4. De värdefulla biotoperna.

Tabell 2. Sammanfattning av de avgränsade värdefulla biotopobjekten inom utredningsområdet. Se objektklassificeringens definitioner i bilaga 1. CR = akut hotad, EN = starkt hotad, VU= sårbar, NT = nära hotad enligt Kontula m.fl. (2018).

ID	Typ	Naturtyper	Klassificering
1	Hag- och ängsmarskbiotoper – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86); En viktig biotop för naturens mångfald (ängar)	Gräsrika friska ängar (CR) Lågörtrika friska ängar (CR) Fattiga lågörtstorrängar (CR) Hagmarker (CR)	III
2	Hag- och ängsmarskbiotoper – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86); En viktig biotop för naturens mångfald (ängar)	Gräsrika friska ängar (CR) Lågörtrika friska ängar (CR) Fattiga lågörtstorrängar (CR) Sura hållmarkstorrängar (CR) Hagmarker (CR)	III
3	Moskog med murkna träd, värdefull för naturens mångfald	Friska mesotrofa lundar (VU) Mogna barrträdsdominerade lundartade moskogar (NT) Gamla barrträdsdominerade lundartade moskogar (EN)	II
4	Träd på bergsimpediment med en lägre skoglig produktion än tvinmark – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86)	Hällmarksskogar (NT)	III
5	Träd på bergsimpediment med en lägre skoglig produktion än tvinmark – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86)	Hällmarksskogar (NT)	III
6	En viktig biotop för naturens mångfald (lund)	Friska mesotrofa lundar (VU) Friska eutrofa lundar (EN)	III

ID	1
Typ	Hag- och ängsmarskbiotoper – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86)
Areal (ha)	1,25
Naturtyper	Gräsrika friska ängar (CR) Lågörrika friska ängar (CR) Fattiga lågörtstorrängar (CR) Hagmarker (CR)
Beskrivning	Figuren betas inte, ängarna och torrängarna håller på att växa igen. Beteshistorien kan fortfarande ses, speciellt inom det östra delområdet, där de nära hotade (NT) arterna darrgräs (<i>Briza media</i>), backnejlika (<i>Dianthus deltoides</i>), solvända (<i>Helianthemum nummularium</i>) och älväxin (<i>Sesleria uliginosa</i>) noterades.
Värdeklass	III (lokalt värdefull)

ID	2
Typ	Hag- och ängsmarskbiotoper – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86)
Areal (ha)	1,7
Naturtyper	Gräsrika friska ängar (CR) Lågörtrika friska ängar (CR) Fattiga lågörtstorrängar (CR) Sura hållmarkstorrängar (CR) Hagmarker (CR)
Beskrivning	En kulturbiotopfigur som delvis används som hästbete. Arter bl.a. de nära hotade arterna kattfot (<i>Antennaria dioica</i>), backnejlika och solvända samt den sårbara (VU) arten jungfrulin (<i>Polygala vulgaris</i>).
Värdeklass	III (lokalt värdefull)

ID	3
Typ	Moskog med murkna träd, värdefull för naturens mångfald
Areal (ha)	7,7
Naturtyper	Friska mesotrofa lundar (VU) Mogna barrträdsdominerade lundartade moskogar (NT) Gamla barrträdsdominerade lundartade moskogar (EN)
Beskrivning	Grandominerad, frisk-lundartad moskog, vars trädbestånd är i mogen ålder. Som blandträd tall, björk, asp och sälg. Några trädgrupper av fina, gamla och grova aspar. Ställvis förekommer det rikligt med gammal murken ved. Därtill förekommer färsk murken ved som stora vindfällen efter vinterstormen. Såväl det levande trädbeståndet som den murkna veden är till art- och åldersstrukturen mångsidig.
Värdeklass	II (lokalt mycket värdefull)

ID	4
Typ	Träd på bergsimpediment med en lägre skoglig produktion än tvinmark – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86)
Areal (ha)	3,5
Naturtyper	Hällmarksskogar (NT)
Beskrivning	Hällmarkstallskog med låg skogsproduktion, vars trädbestånd är moget och tvinvuxet. Lavtäcket är ställvis utvecklat och enhetligt. Områdets naturtillstånd har bevarats väl.
Värdeklass	III (lokalt värdefull)

ID	5
Typ	Träd på bergsimpediment med en lägre skoglig produktion än tvinmark – Särskilt hänsynskrävande biotop enligt 11 § i landskapsförordningen om skogsvård (ÅFS 1998:86)
Areal (ha)	1,5
Naturtyper	Hällmarksskogar (NT)
Beskrivning	Hällmarkstallskog med låg skogsproduktion, vars trädbestånd är av mogen ålder. Vegetationen är typisk för området och sedvanlig. Hällmarken är landskapsmässigt speciell.
Värdeklass	III (lokalt värdefull)

ID	6
Typ	En viktig biotop för naturens mångfald (lund)
Areal (ha)	0,4
Naturtyper	Friska mesotrofa lundar (VU) Friska eutrofa lundar (EN)
Beskrivning	Ett till arealen litet lundparti, med gammal murken ved. Söder om området har betydande stormskador förekommit och röjningsarbetet har påbörjats kring naturstigen. Inom figuren växer den nära hotade (NT) nästroten (<i>Neottia nidus-avis</i>).
Värdeklass	III (lokalt värdefull)

3.3. Fladdermöss

Fladdermusutredningens mål var att inom området klarlägga fladdermusfaunan och lokalisera för fladdermössen viktiga födoplatser och förflyttningsrutter, samt fortplantnings- och rastplatser (platser som används regelbundet i enlighet med EU:s naturdirektiv, bilaga IV(a)).

Områdenas värden för fladdermössen har klassificerats enligt följande principer:

Klass I: Fortplantnings- eller rastplatser. Att förstöra eller försvaga dessa är förbjudet enligt naturvårdslagen.

Klass II: Viktig födoplatser eller förflyttningsrutt. I samband med markanvändningen rekommenderas att områdenas betydelse för fladdermössen beaktas (EUROBATS-avtalet). Områdena är dock inte skyddade enligt naturvårdslagen.

Klass III: Andra områden som används av fladdermöss. Områdets betydelse för fladdermössen beaktas i mån av möjlighet i samband med markanvändningen.

Utredningen genomfördes i enlighet med Chiropterologiska föreningen i Finland rf:s (SLTY 2011) rekommendationer. Alla fladdermusarter som förekommer i Finland tillhör arterna i EU:s naturdirektivs bilaga IV(a). Det är förbjudet att förstöra eller försvaga fortplantnings- och rastplatser i enlighet med naturvårdslagens 49 §.

3.3.1. Observationer

I samband med aktiv kartering gjordes vid Persberget totalt endast 27 fladdermusobservationer, vilket är lite i förhållande till områdets areal. Av observationerna var 10 nordfladdermus (*Eptesicus nilssonii*) och 17 *Myotis* arter, som är svåra att skilja från varandra på basen av läte (tabell 3, figur 5). **Nordfladdermusen** är en vanlig fladdermusart, som påträffas i många halvöppna miljöer. Arten jagar gärna längs vägar där gatubelysningen lockar till sig insekter. **Mustaschfladdermusen** (*Myotis mystacinus*) och **taigafladdermusen** (*Myotis brandtii*) är allmänna, till utseendet och levnadsvanorna mycket likartade skogsarter. Dessa jagar vanligen i tätare skogar än nordfladdermusen, ofta längs stigar eller på små öppningar.

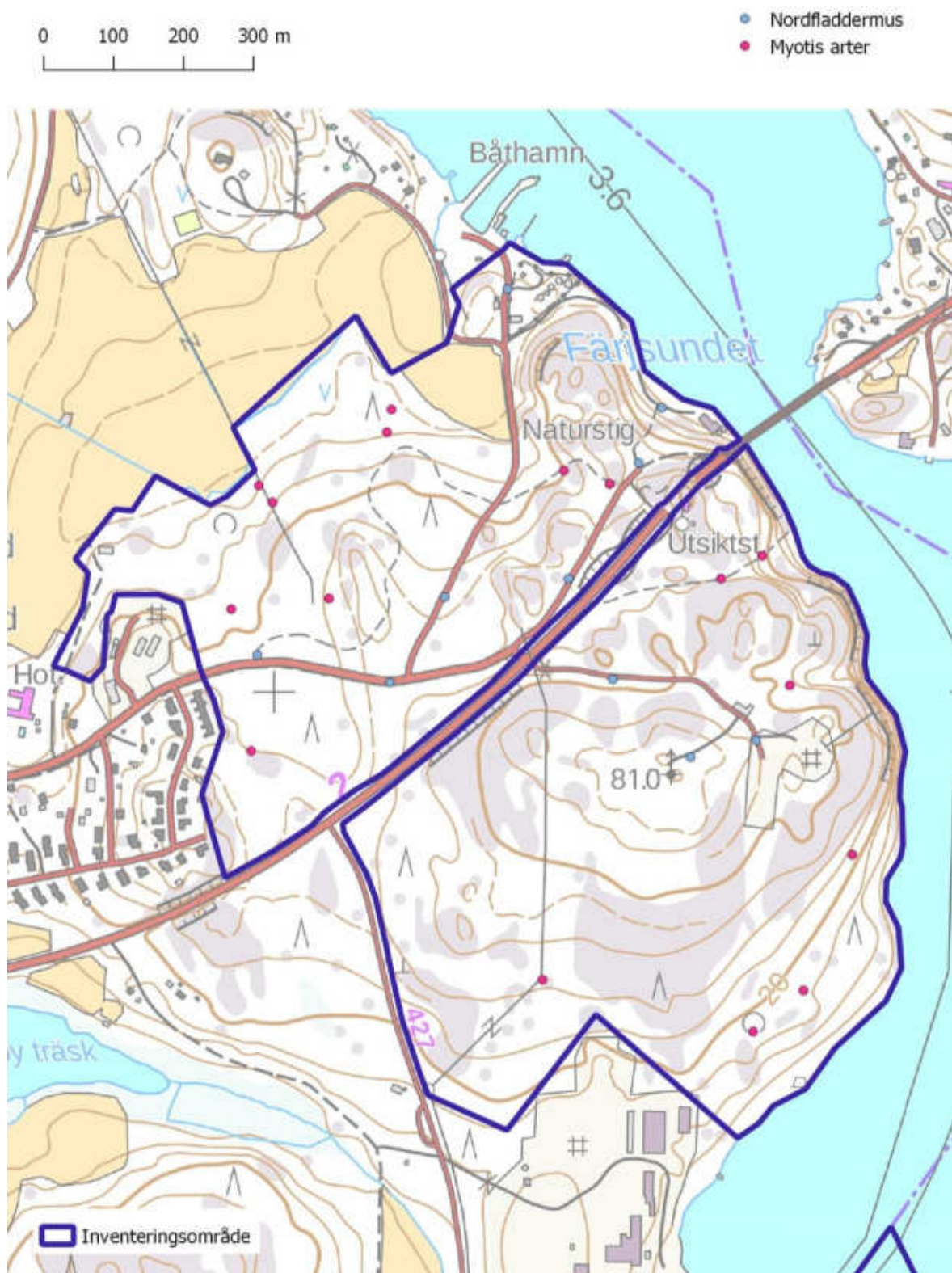
Passivdetektorerna i Grelsby och Knappelstan samlade något fler observationer. Detta beror i praktiken på metoden inte åtskiljer individer från varandra. Samma fladdermusindivid som flyger kring detektorerna kan resultera i tiotals observationer. Sålunda kan observationerna från dessa områden inte anses stora. I Grelsby observerades fler nordfladdermöss och i Knappelstan fler *Myotis* arter (tabell 3).

I Grelsby observerades därtill **trollpipistrell** (*Pipistrellus nathusii*) tre gånger och en gång **stor brunfladdermus** (*Nyctalus noctula*). Dessa arter är fåtaliga och hör till de flyttande

fladdermusarterna. Observationerna gäller troligen förbipasserande individer, då fler observationer än så inte registrerades. Båda arterna observerades även i samband med utredningen som gjordes i fjol i Sandbol (Makkonen & Vasko 2018). De upprepade observationerna tyder på att dessa sällsynta arter kan ha samhällen någonstans i Godby, och att arterna använder områdets sjöar och vikar i jakt på föda. Samhällena kan dock inte vara belägna inom utredningsområdet, då där inte förekommer lämpliga byggnader är hålträd.

Tabell 3. Fladdermusobservationernas antal vid de olika karteringstillfällena. Observationerna från Grelsby och Knappelstan baserar sig på passivdetektorn, observationerna från Persberget på den aktiva karteringen.

Område	Datum	Nordfladdermus	<i>Myotis</i> arter	Trollpipistrell	Stor brunfladdermus
Grelsby	6.6.	24	5	1	1
Grelsby	3.8.	3	9	2	
Knappelstan	6.6.	2	33		
Knappelstan	3.8.		17		
Persberg östra	6.6.	3	2		
Persberg östra	3.8.		3		
Persberg västra	6.6.	5	4		
Persberg västra	3.8.	2	8		

Figur 5. Fladdermusobservationerna från Persberget i samband med den aktiva karteringen.

3.4. Fåglar

Fågelutredningens mål var att bilda en uppfattning över de viktigaste fågelområdena genom att granska hela fågelfaunan och livsmiljöerna, samt att relatera fågelfaunans värde till den regionala och nationella nivån.

Utredningen koncentrerades på att kartera förekomsten av arter som har störst inverkan på skyddsvärdena. Sådana är arter som klassificerats som hotade i Finland, arter listade i bilaga I i EU:s fågeldirektiv, finländska ansvarsarter inom EU med en nordliga och östliga utbredning och sådana arter som är krävande gällande livsmiljön, har gått starkt tillbaka eller som är fåtaliga i södra Finland.

Fågelfaunans mångformighet och riklighet skildrar även allmänt områdets naturskyddsvärden och förändringar som skett (t.ex. Koskimies 1987, 1989, 1994, Furness & Greenwood 1993). Speciellt sammansättningen av den häckande fågelfaunan samt de lokala arterna som stannar i området året runt, utgör goda indikatorer på naturens mångfald och skyddsvärden. Därtill förutsätter den nationella lagstiftningen och EU lagstiftningen att livsmiljöerna för hotade och andra arter med höga skyddsvärden bevaras bl.a. då ändringar i områdets markanvändning planeras.

3.4.1. Allmän beskrivning av den häckande fågelfaunan

Inom Persbergets utredningsområdet häckar för karga och talldominerade, delvis bergiga barrskogstyper typiska skogsfågelarter, som är allmänna och rikliga i hela södra Finland. Den typiska faunan för karga skogsmiljöer består av barrskogsarter som anpassat sig till olika gran- och tallskogar samt av arter som förekommer allmänt i olika skogsmiljöer (Väisänen m.fl. 1998). Skogshyggena har minskat på fågelfaunans mångformighet inom området, men å andra sidan har de senaste stormfällena förbättrat levnadsförhållandena för många insektsarter, som fåglarna livnär sig på. Den för fåglarna värdefullaste delen av Persberget är den mogna skogen vid den östra stranden. Där påträffades några hotade arter och indikatorarter för gammelskog samt hålhäckande arter. Revirtätheten var dessutom hög.

Utredningsområdet i Grelsby består främst av odlingsmark och kantskogar samt buskage. Den öppna åkern är dock liten till arealen och erbjuder inte en tillräckligt stor öppen mark för de egentliga åkerfågelarterna.

Utredningsområdet i Knappelstan är mycket litet till arealen, och artantalet kan således inte vara speciellt högt. Området är dock trädbevuxet och frodigt, och antal fågelpar är därav högt i förhållande till arealen.

3.4.2. De värdefulla häckningsarterna under häckningssäsongen 2019

Inom utredningsområdet påträffades under häckningssäsongen 2019 följande arter som i *Finland klassats som hotade fågelarter*: de starkt hotade (EN) arterna talltita (*Poecile montanus*) och grönfink (*Chloris chloris*) samt den sårbara (VU) tofsmesen (*Lophophanes cristatus*) (tabell 4, figur 6). **Talltitan** och **tofsmesen** är typiska arter i mogna skogar, och båda arterna har minskat kraftigt till följd av skogshyggen. Talltitans revir noterades i den mogna skogen vid Persbergets östra strand. Två tofsmesrevir observerades kring Persberget. Tofsmesen häckar mycket tidigt och kartmarkeringarna är inte helt exakta eftersom ungarna redan lämnat boet. **Grönfinken** påträffas främst vid bosättningar och odlingsmarker, och påträffades i samband med denna utredningen bara vid Persbergets kant (reviret delvis utanför utredningsområdet). Arten har gått kraftigt tillbaka sedan början av 2000-talet till följd av en epidemi orsakad av *Trichomonas*-urdjuret.

Bland arter som klassificerats som nära hotade observerades tre: **sånglärka**, **sädesärta** och **törnsångare** (tabell 4, figurer 6 & 7). Samtliga arter är sådana som påträffas på öppna marker och buskmarker. Trots en tillbakagång är de fortfarande rätt rikliga.

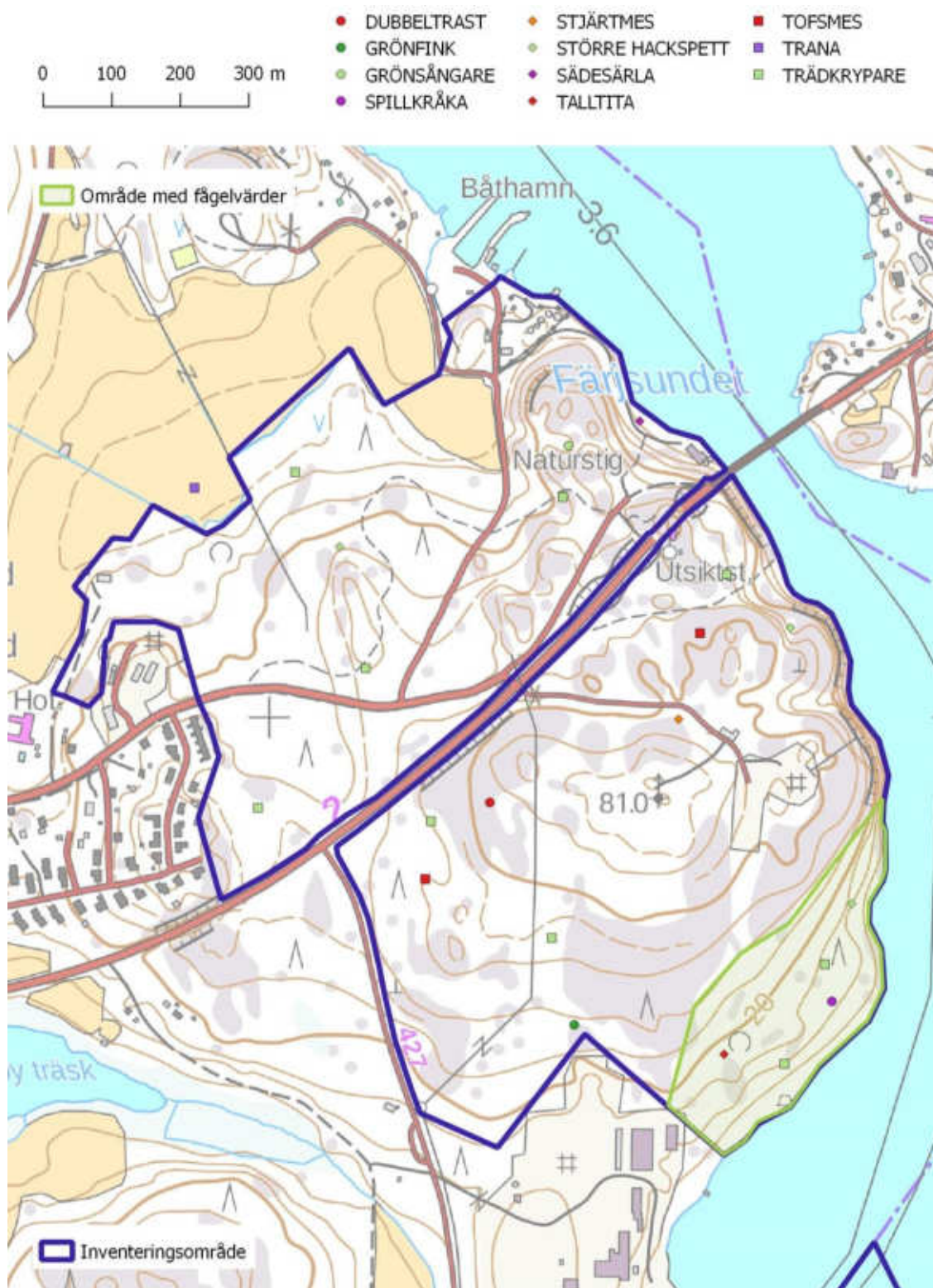
Av EU:s direktivarter observerades vid Persberget **trana** med ungar samt födorester av **spillkråka**. Tranorna observerades på åkern intill utredningsområdet, och det är möjligt att arten har häckat inom utredningsområdet. Tranan kan häcka på såväl åkrar som i skog. Födoresterna efter spillkråkan kan ha uppkommit utanför häckningsperioden då andra observationer av arten inte gjordes.

Därtill påträffades 1-3 par var av följande fåtaliga arter: **sparvhök**, **busksångare**, **stjärtmes**, **större hackspett**, **grönsångare** och **dubbeltrast**. Så många som 9 par av indikatorarten för gammelskog, **trädkryparen**, observerades kring Persberget. Observationerna av trädkrypare fördelade sig rätt jämnt över området. Arter som är talrikare än de ovan nämnda har i denna utredning betraktats som sedvanliga arter, och deras revir har inte markerats på kartorna.

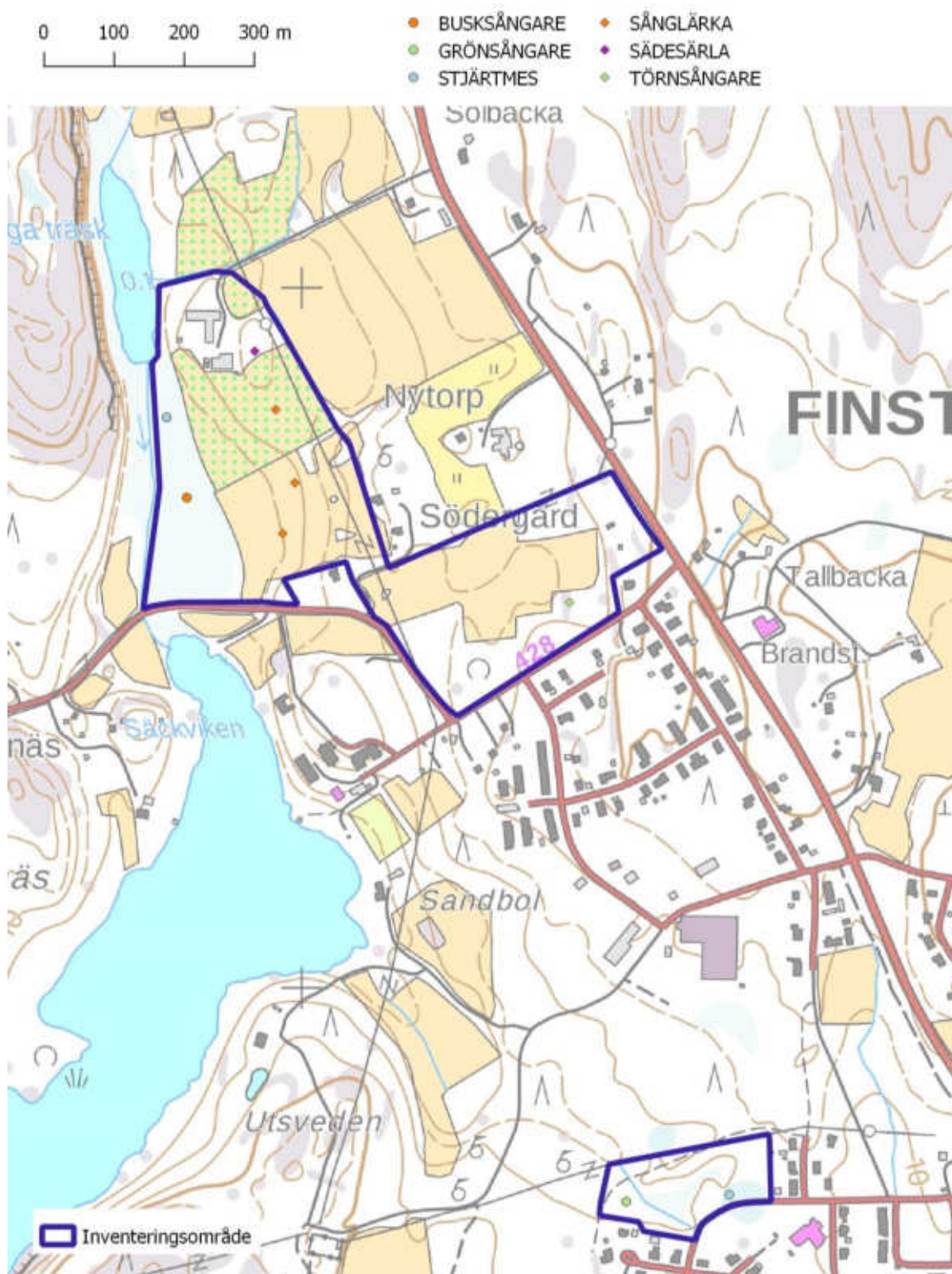
Tabell 4. Inom utredningsområdet under häckningsperioden 2019 häckade i Finland hotade fågelarter, arter enligt bilaga I i EU:s fågeldirektiv samt andra krävande och fåtaliga arter som höjer områdets skyddsvärden.

EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = nära hotad, EU = fågeldirektivart (utan markering är sådana som är krävande eller på Åland överlag fåtaliga). För varje art presenteras antal häckande par eller revir som försvara av enskilda hanar. Siffrorna inom parentes anger osäkra revir.

Art	Vetenskapligt namn	Hotklass / andra skyddsvärden	Grelsby	Knappel- stan	Persberg västra	Persberg östra
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	EN				1
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	EN				1
Tofsmes	<i>Lophophanus cristatus</i>	VU				2
Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	NT	3			
Törnsångare	<i>Curruca communis</i>	NT	1			
Sädesärsla	<i>Motacilla alba</i>	NT	1		1	
Trana	<i>Grus grus</i>	EU			(1)	
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	EU				(1)
Sparvhök	<i>Accipiter nisus</i>					(1)
Busksångare	<i>Acrocephalus dumetorum</i>		1			
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>		1	1		1
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>				4	5
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>				1	2
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>			1	1	
Dubbeltrast	<i>Turdus viscivorus</i>					1

Figur 6. Persbergets värdefulla häckningsarter under häckningssäsongen 2019 utgående från taxeringarna, samt det fågelmässigt värdefulla området.

Figur 7. De värdefulla häckningsarterna i Grelsbys och Knappelstans områden under häckningssäsongen 2019 utgående från taxeringarna.

4. Slutsatser och rekommendationer

4.1. Växtarter och biotoper

Inom området påträffades förekomster av fyra sårbara (VU) och fem nära hotade (NT) växtarter. De övriga växtobservationerna är främst lokalt värdefulla. Vi rekommenderar att de lokalt värdefulla växtarternas förekomster beaktas i samband med markanvändningen då det med måttliga medel är möjligt.

I utredningen avgränsades fyra särskilt hänsynskrävande biotoper enligt landskapsförordningen om skogsvård, som är viktiga för skyddet av naturens mångfald. Av dessa är två hag- och ängsmarksbiotoper (objekten 1 och 2) och två bergsimpediment (objekten 4 och 5). Utöver dessa avgränsades ett värdefullt lundobjekt (objekt 6) och en moskog med murkna träd (objekt 3), som är viktiga för naturens mångfald. Moskogobjekt 3:s biotoper är friska mesotrofa lundar (VU), mogna barrträdsdominerade lundartade moskogar (NT) och gamla barrträdsdominerade lundartade moskogar (EN). Av de avgränsade objekten tillhör moskogen med murken ved (figur 3) värdeklass II, de övriga objekten värdeklass III. Objektsavgränsningarna framgår ur figur 4.

Allmänt rekommenderas att samtliga avgränsade objekt i värdeklasserna I och II sparas i samband med markanvändningen. Vi rekommenderar därtill att biotopobjekten i värdeklass III bevaras från byggverksamhet och annan försvagande verksamhet, alltid då det med måttliga medel är möjligt. Bevarandet av kulturbiotopernas naturvärden förutsätter att bete fortsätter.

4.2. Fladdermöss

På basen av observationerna förekommer inga viktiga födoplatser för fladdermöss inom utredningsområdet. Fladdermustätheten inom utredningsområdet var låg och de påträffade arterna vanliga skogsarter, förutom några få observationer av förbipasserande trollpipistrell och stor brunfladdermus i Grelsby. Området utgör dock inte födoplatser för dessa arter, utan de jagar föda möjligen vid Stallhaga träsk och andra sjöar i området. Den del av Stallhaga träskets strand som ingår i utredningsområdet är dock alltför buskbevuxet för att vara en lämplig födoplatser åt fladdermössen, men strax väster om utredningsområdet verkar det utgående från kart- och flygbilder finnas lämpliga födoplatser i form av skog och bergstup. Fladdermössen behöver inte beaktas i samband med markanvändningen.

4.3. Fåglar

Fågelfaunan kan inom utredningsområdet som helhet anses sedvanlig. Det värdefullaste området är den mogna skogen (figur 6) vid Persbergets östra strand, där den starkt hotade talltitan och andra indikator arter för gammelskog och hålhäckande arter (trädkrypare, större hackspett, spillkråka, svartvit flugsnappare) påträffades. De totala antalet fågelpar var dessutom högre än i kringliggande områden. Skogen bör bevaras i naturtillstånd.

Fågelfaunan i Grelsby består av vanliga arter typiska för öppna marker och buskmarker, och här påträffades inga hotade arter, EU direktivarter eller någon koncentration av fågelrevir.

Skogsfågeltätheten i Knappelstan var rätt stor men inom området påträffades inga hotade arter eller EU direktivarter. Områdets lilla areal gör att området inte har någon större betydelse för fågelfaunan.

5. Referenser

- Alanen, A., Leivo, A., Lindgren, L. & Piri, E. 1995: Lehtojen hoito-opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja B No 26.
- Finlands miljöcentral 2017: Kansainväliset vastuulajit. – http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Uhanalaiset_lajit/Kansainvaliset_vastuulajit
- Furness, R. W. & Greenwood, J. J. D. 1993: Birds as monitors of environmental change. Chapman & Hall, Lontoo. 356 s
- Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. & Tonteri, T. 2008: Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. – Metla, Metsäkustannus, Hämeenlinna.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, Annika & Liukko, U-M. (red.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. – Miljöministeriet & Finlands miljöcentral (SYKE), Helsingfors.
- Hæggström, C.-A. & Hæggström, E. 2010: Ålands flora.– Ålandstryckeriet, Mariehamn. 528 s. 2. omarbetade och utökade upplagan.
- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (red.) 1998: Retkeilykasvio. – Botaniska museet, Helsingfors. 4. helt omarbetade upplagan.
- Kontula, T. & Raunio, A. (red.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 5/2018, Finlands miljöcentral (SYKE), Helsingfors.
- Koskimies, P. 1987. Suomen linnuston seuranta. Linnut ympäristömuutosten ilmentäjinä. Ympäristön- ja luonnonsuojeluosaston julkaisu A 49: 1—258.
- Koskimies, P. 1989. Birds as a tool in environmental monitoring. Ann. Zool. fennici 26: 153—166.
- Koskimies, P. 1994: Linnuston seuranta ympäristöhallinnon hankkeissa. Ohjeet alueelliseen seurantaan. – Vesi- ja ympäristöhallituksen julkaisuja B18: 1–81.
- Koskimies, P. 2018: Linnut. Lajiopas. – Readme.fi. 335 s.
- Laine, J., Vasander, H., Hotanen, J.-P., Saarinen, M. & Penttilä, T. 2012: Suotyypit ja turvekankaat. – Metla, Helsingin yliopisto. Metsäkustannus, Hämeenlinna.
- Laji.fi 2019: – Internet-sidor, <https://laji.fi/>, hänvisad till 19.06.2019.
- Lampinen, R. & Lahti, T. 2019: Kasviatlas 2018. – Naturhistoriska centralmuseet, Helsingfors universitet, Helsingfors. [<http://koivu.luomus.fi/kasviatlas/>].
- Landskapsförordning (1998/113) om naturvård. – Ålands lagsamling 2012. Ålands landskapsregering.

- Landskapsförordning (1998:86) om skogsvård. – Ålands lagsamling 2012. Ålands landskapsregering.
- Lehikoinen, A., Jukarainen, A., Mikkola-Roos, M., Below, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Rusanen, P., Sirkiä, P., Tiainen, J. & Valkama, J. 2019: Linnut. – I publikation: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (red.), Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019, s. 263-312. Miljöministeriet & Finlands miljöcentral, Helsingfors.
- Makkonen, H. & Vasko, V. 2018: Naturinventeringen på detaljplaneområdet i Sandbol, Finström år 2018. – Faunaticas rapport 60/2018. 35 s.
- Miljöförvaltningen 2019: Uppgifter över områden i skyddsprogram, Natura-områden, privata och statsägda naturskyddsområden, värdefulla bergsområden, vind- och strandavlagringar samt grundvattenområden från INSPIRE-databasen. – Nedladdningsbart platsdatamaterial. [http://paikkatieto.ymparisto.fi/ArcGIS/services/INSPIRE/SYKE_SuojellutAlueet/MapServer/WMSServer; uppgifterna hämtade 29.3.2019.]
- Miljöförvaltningen 2019: Hertta databasen (Organims-delen): Miljöförvaltningens uppgifter över hotade, sårbara, fridlysta arter, samt naturdirektivets arter och förekomster av regionalt hotade arter. – Elektroniskt material. [uppgifterna hämtade 8.4.2019 / Heidi Kaipainen-Väre]
- Ympäristöministeriö 2016: Luonto- ja lintudirektiivin lajit. – http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivien_lajit
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2003: Den nya nordiska floran. – Wahlström & Widstrand. 928 s.
- Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. (red.). 2013: Suomen uhanalaiset kasvit. – Tammi, Helsingfors.
- SLTY ry. 2011: Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille. <http://www.lepakko.fi/>
- Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: Suomen III Lintuatlas. — Naturhistoriska centralmuseet och Miljöministeriet. <http://atlas3.lintuatlas.fi> ISBN 978-952-10-6918-5
- Väisänen, R. A., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. – Otava, Helsinki. 564 s.
- Väisänen, R. A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. 2018: Suomen pesivän maalinnuston kannanvaihtelut 1975–2017. – Linnut-vuosikirja 2017: 16–31.

Bilaga 1. Metodbeskrivningar

1.1 Biotoper och växter

I utredningens bakgrundsmaterial ingick följande material:

- Kartmaterial och flygfotografier
- Hertta-databasens uppgifter över hotade och andra anmärkningsvärda arter (Miljöförvaltningen 2019)
- Växtatlas (Lampinen & Lahti 2019)
- Uppgifter över naturskyddsområden och områden i skyddsprogram (Miljöförvaltningen 2019)

Uppgifterna har använts både som 1) stöd för fältarbetet och 2) i rapporteringsskedet för att utvärdera naturvärdena i enskilda naturobjekt, möjliga effekter på naturvärdena och för att avgränsa objekten.

Henna Makkonen utförde fältarbetet 28.7-1.8.2019. Utredningsområdet promenerades genomgående för att observera vegetationen och livsmiljöerna. Värdefulla naturobjekt avgränsades i fält på karta. Vid behov användes som hjälpmedel precisions GPS-apparatur (Trimble GeoXT 6000). För GPS-mätningar gjordes en efterkorrigering. På så sätt kunde en noggrannhet på 1–6 meter nås i trädäckta områden och under två meter på andra områden.

För varje biotopobjekt antecknades vegetationen och floran, trädbeståndets strukturegenskaper, förekomsten av murken ved samt andra särdrag utförligt på ett fältformulär. Växtarterna identifierades på plats. Som identifieringsguide användes Retkeilykasvio (Hämet-Ahti m.fl. 1998). För identifiering av naturtypen användes följande guider: Alanen m.fl. 1995, Eurola m.fl. 1995, Hotanen m.fl. 2008, Kontula & Raunio 2018, Laine m.fl. 2012.

För behandling av platsdata och kartmaterial användes ESRI:s ArcGis-mjukvara; för avgränsningen och som hjälpmedel för tolkningarna användes även flygfotografianskning (bottenkartor och flygfoton: © Lantmäteriverket).

Biotopobjekten klassificerades i värdeklasser på basen av deras naturskyddsmässiga värden: tabell 1.1.

Tabell 1.1. De värdefulla biotopobjektens värdeklassificering på basen av naturskyddsmässiga värden.

Värdeklass	Beskrivning
I (Mycket värdefull)	Landskapsmässigt sett mycket värdefullt eller t.o.m. nationellt värdefullt objekt. Sällsynt flora och/eller naturtyper. Naturvärdena har inte märkbart försvagats.
II (Värdefull)	Landskapsmässigt värdefullt eller lokalt mycket värdefullt objekt. Naturvärdena har inte märkbart försvagats.
III (Måttligt värdefull)	Några (eller ibland många) lokalt värdefulla naturvärden, naturvärdena som mest lite försvagade. Också Landskapsmässigt värdefulla naturvärden kan förekomma, men då har naturtillståndet klart försvagats.
IV (Icke betydande)	Endast lite naturvärden; objektet skiljer sig inte till sin fördel från de omgivande områdena. Naturtillståndet har klart försvagats.

1.2 Fladdermusutredningen

Arbetet följde Chiropterologiska föreningen i Finland rf:s (SLTY 2011) rekommendationer för fladdermuskarteringar. Eftersom fladdermössen använder olika områden i jakt på föda vid olika tidpunkter under sommaren, måste karteringsområdet inventeras flera gånger under sommaren. Inom området fanns dock inga sådana födoplatser som fladdermössen föredrar, såsom frodiga vattendrag. Skogarna var till största delen därtill karga. Till följd av detta ansågs två besökstillfällen under säsongen tillräckliga (tabell 1.2).

Fladdermuskarteringens fältarbeten och rapporteringen har gjorts av biolog, FM Ville Vasko, som specialiserat sig på fladdermöss. Utredningsområdet kring Persberget promenerades grundligt igenom. Karteringsrutterna planerades i förhand utgående från flygfoton och genom att besöka området under dygnets ljusa tid. Karteringsrutterna följde i mån av möjlighet stigar och vägar. Genom att använda stigar minskar störande bakgrundsljud från vandring i högt gräs och förbättrar även upprepningsen av karteringen.

Karteringen påbörjades ca. 20 minuter efter solnedgången och pågick tills hela området hade karterats genomgående. I samband med den aktiva karteringen observerades fladdermöss med ultraljudsdetektor (Pettersson D240X). Arterna observerades genast i fält utgående från ekopejlingens huvudfrekvens och rytm på basen av fladdermusens beteende. Observationspunkternas koordinater registrerades med GPS.

I Knappelstan och Grelsby gjordes fladdermusutredningen med hjälp av passivdetektorer (Song Meter SM2+). Inom båda områdena förekom mycket få lämpliga miljöer för fladdermöss. Metoden lämpar sig bra för små avgränsade objekt, och kan ge ett bättre resultat än aktiv kartering då en apparat registrerar observationer från platsen under hela

natten. Observationsmaterialet granskades och artbestämdes med hjälp av Kaleidoscope-programmet.

Karteringarna gjordes bara under regnfria, rätt vindstilla och varma (>+10°C) nätter, eftersom fladdermusaktiviteten sjunker i dåliga väderförhållanden.

Tabell 1.2. Fladdermuskarteringarnas datum och väderförhållanden under karteringarna.

Datum	KI	Temperatur (°C)	Vind (m/s)	Molnighet
6.6.	22:57-3:20	19-16	2-4 E	0/8
3.8.	22:07-4:00	13-19	3 N	7-0/8

1.3 Fågelutredningen

Fältarbeten gjordes av biolog, FM Ville Vasko och Rauno Varjonen. För rapporteringen ansvarade Vasko.

Fågelutredningens mål var att studera utredningsområdets häckande fågelfauna och speciellt förekomsten av arter med högre skyddsvärden. Som värdefullare arter granskades arter tillhörande nedan listade grupper, samt deras par- och revirantal och lokaliseringen av deras livsmiljö:

- Finlands hotade och sårbara arter (enligt Lehikoinen m.fl. 2019),
- arter listade i bilaga I i EU:s fågeldirektiv (1979) (Miljöministeriet 2016),
- Finlands ansvarsarter (Finlands miljöcentral 2017), och
- andra nationellt eller regional skyddsvärda arter, fåtaliga arter eller arter som indikerar livsmiljöns speciella skyddsvärden (Väisänen m.fl. 1998, 2018, Valkama m.fl. 2011, Koskimies 2018).

Utredningens grundmetod är den metod som utvecklats för de nationella fågeltaxeringarna. Metoden beskrivs detaljerat i skrifterna *Linnustonseurannan havainnointiohjeet, andra upplagan* (Koskimies & Väisänen 1988), *Monitoring Bird Populations: A Manual of Methods applied in Finland* (Koskimies & Väisänen 1991) och *Linnuston seuranta ympäristöhallinnon hankkeissa* (Koskimies 1994).

I karteringsmetoden rekommenderas tio besökstillfällen under häckningssäsongen, ifall målet är att noggrant och trovärdigt kartera samtliga häckande fågelarters revir- och parantal. I denna utredningen koncentrerades karteringen till anmärkningsvärda arter och därtill var två av utredningsområdena mycket små till arealen och lätta att kartera. På grund

av de begränsade målen var antalen besökstillfällen bara två, vilket är tillräckligt för att uppnå trovärdigt den information utredningen strävade till.

Besöken gjordes vid gynnsamma väderförhållanden (uppehåll, inte alltför kallt eller blåsigt) under morgonen, när fåglarna sjunger och rör sig aktivare vid boplatserna och reviren, och blir då sannolikt lättare observerade. Vidare planerades besöken så att de inföll både när tidigare och senare arter har sina sång- eller spelperioder. Observationspunkterna och beteendet (sång, varningsljud, ätande, bofynd etc.) markerades noggrant på karta. Som hjälpmedel för positionering av fynden användes GPS-apparat med färdigt inmatad grundkarta.

Områdena promenerades i lugn gångtakt igenom vid varje besökstillfälle, med tidvisa stopp för att lyssna efter fågellåten längre bort. Rutterna planerades i förhand utgående från kartor och flygfotografier så att ingen plats blev liggande mer än 50 meter ifrån taxeringslinjen. Påträffade hålträd, naturhålor och fågelholkar undersöktes för eventuella bon av mesar, hackspettar eller ugglor. Därtill letades märken på revir av dagrovfåglar och ugglor, såsom utflugna ungar, risbon, spillning, bytesrester och födoplatser. I fältarbetet samt granskningen av resultatens trovärdighet beaktades artvisa aspekter som inverkar på observeringen av arten och taxeringens trovärdighet enligt Koskimies (2009, 2011, 2013, 2017, 2018b).

Tabell 1.3. Fågelkarteringarnas datum och väderförhållanden under karteringarna

Datum	Kl	Temperatur (°C)	Vind (m/s)	Molnighet
25.5.	4:10-10:00	9	1-4 SW	8/8
6.6.	4:00-9:30	16-20	4 E	0/8

Bilaga 2. Övriga observationer

Sydost om utsiktstornet (figur 2.1) leder ett rör ut i skogen, från vilket en fettaktig avfallsvätska läcker ut i terrängen (figur 2.2).

Sluttningarna kring länkmasten, speciellt vid den västra kanten, är eutrofa. På området växer den skadliga främmande arten blomsterlupin (*Lupinus polyphyllus*), samt den främmande arten druvfläder (*Sambucus racemosa*) i stora snår (figur 2.3).

Figur 2.1. Rörets placering.

Figur 2.2. Röret i terrängen.

Figur 2.3. Den främmande arten druvfläder (*Sambucus racemosa*).

Vävarsvägen 11
02630 Esbo
<http://www.faunatica.fi/>

Marko Nieminen
t. 0400 – 628 328

FD, verkställande direktör
marko.nieminen@faunatica.fi

Kari Nupponen
t. 0400 – 333 688

FM, projektchef
kari.nupponen@faunatica.fi

Elina Manninen
t. 050 – 538 4777

FM, forskningsplanerare
elina.manninen@faunatica.fi

Henna Makkonen
t. 044 – 288 2782

FM, naturinventerare
henna.makkonen@faunatica.fi

Hänvisning

PBL-ingenjör Karolina Gottberg

Kontaktperson
Åsa Mattsson

Ärende

Trafiklösningar - Delgeneralplaneändring i nordöstra Godby

Vägnätsbyrån har 13.2.2023 tagit del av Finströms kommuns meddelande om att kommunen arbetar med delgeneralplaneändring för Östra Godby. Av meddelandet framgår att kommunen söker inriktningsbesked bl.a. vad avser trafiklösningar.

Enligt den fastställda delgeneralplanen för området ansluts kommunalväg 427 Strömsängsvägen och den kommunala gatan von Knorringsvägen till landsväg 2 Sundsvägen genom två förskjutna trevägskorsningar.

I det inkomna underlaget finns två förslag på hur vägarna skulle kunna anslutas till Sundsvägen, antingen genom att bibehålla dagens trafiklösning eller skapa en ny fyrvägskorsning. Vägnätsbyrån konstaterar att ingen av de två föreslagna trafiklösningarna är optimala ur trafiksäkerhetssynpunkt. Den nuvarande anslutningen från von Knorringsvägen är inte ändamålsenlig och behöver byggas bort. Den föreslagna fyrvägskorsningen är belägen i en bergsskärning, därtill är Strömsängsvägens föreslagna linjeföring inte funktionell för långa transporter av typ släpkombinationer.

Enligt Vägnätsbyråns styrande dokument för utformning av allmänna vägar, VGU -vägar och gators utformning, är de anslutande vägarna korsningar utan trafiköar (typ A).

VGU Råd avsnitt 10.2.1.2:

”A korsningar bör av trafiksäkerhetsskäl alltid vara förskjutna. En 4-vägskorsning av typen B eller C och med mer än 100 inkommande fordon (ÅDT-Dim) på minst belastade sekundärväg bör av trafiksäkerhetsskäl normalt delas upp i två förskjutna 3-vägskorsningar.”

Utförande med förskjuten trevägskorsning eliminerar trafikrörelser tvärs över landsväg 2 som på denna sträcka har en skyltad hastighet om 90 km/h.

Sammanfattningsvis anser Vägnätsbyrån att trafiklösningarna enligt den fastställda delgeneralplanen bibehålls.

Åsa Mattsson
Vägingenjör

Lennart Nord
Byråchef

Hänvisning
ÅLR 2023/1488

Infrastrukturavdelningen härst.
Karolina Gottberg

Kontaktperson
Antikvarie Daniel Anderberg

Ärende

Utlåtande gällande delgeneralplaneändring för nordöstra Godby, Finströms kommun

Ärende

Ålands landskapsregerings infrastrukturavdelning, allmänna byrån, har den 13.2.2023 begärt utlåtande gällande delgeneralplaneändring för delar av nordöstra Godby, Finströms kommun. För kulturbyråns del berör anhållan uppgifter om i lag fredade fasta fornlämningar och byggnader samt skyddsvärda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer.

Utlåtande

Kulturbyrån konstaterar att det i kommunens ändringsförslag framgår att fast fornlämning Fi 8.23 markerats på kartan. Kulturbyrån kan konstatera att markeringen fortfarande saknas och behöver kompletteras och korrigeras i det inkomna materialet.

Kulturbyrån konstaterar vidare att på bergsområdet vid Uffe på Berget (markerat med U på plankartaförslaget) finns en minnessten från inbördeskriget. Minnesstenen har ett kulturhistoriskt värde och får därmed anses som är skyddsvärd. Kulturbyrån föreslår att den markeras på plankartan.

I sin begäran om utlåtande frågar planeraren om möjligheten att rubba Fi 8.23. Kulturbyrån tar inte ställning till rubbande i planärenden, utan dessa förfrågningar sköts som separata ärenden och de bör inkomma som ett särskilt ärende.

Motivering

Fasta fornlämningar är fredade enligt 1 § i Landskapslag (1965:9) om fornminnen. Utan tillstånd som meddelats med stöd av samma lag är det förbjudet att gräva ut, ändra, skada eller på annat sätt rubba en fast fornlämning eller täcka över den.

Kulturbyrån påminner att planläggaren enligt 13 § i fornminneslagen i god tid ska utreda om fast fornlämning kommer att beröras.

Tillämpade lagrum

1 och 13 §§ Landskapslag (1965:9) om fornminnen

Landskapsantikvarie

Viveka Löndahl

Antikvarie

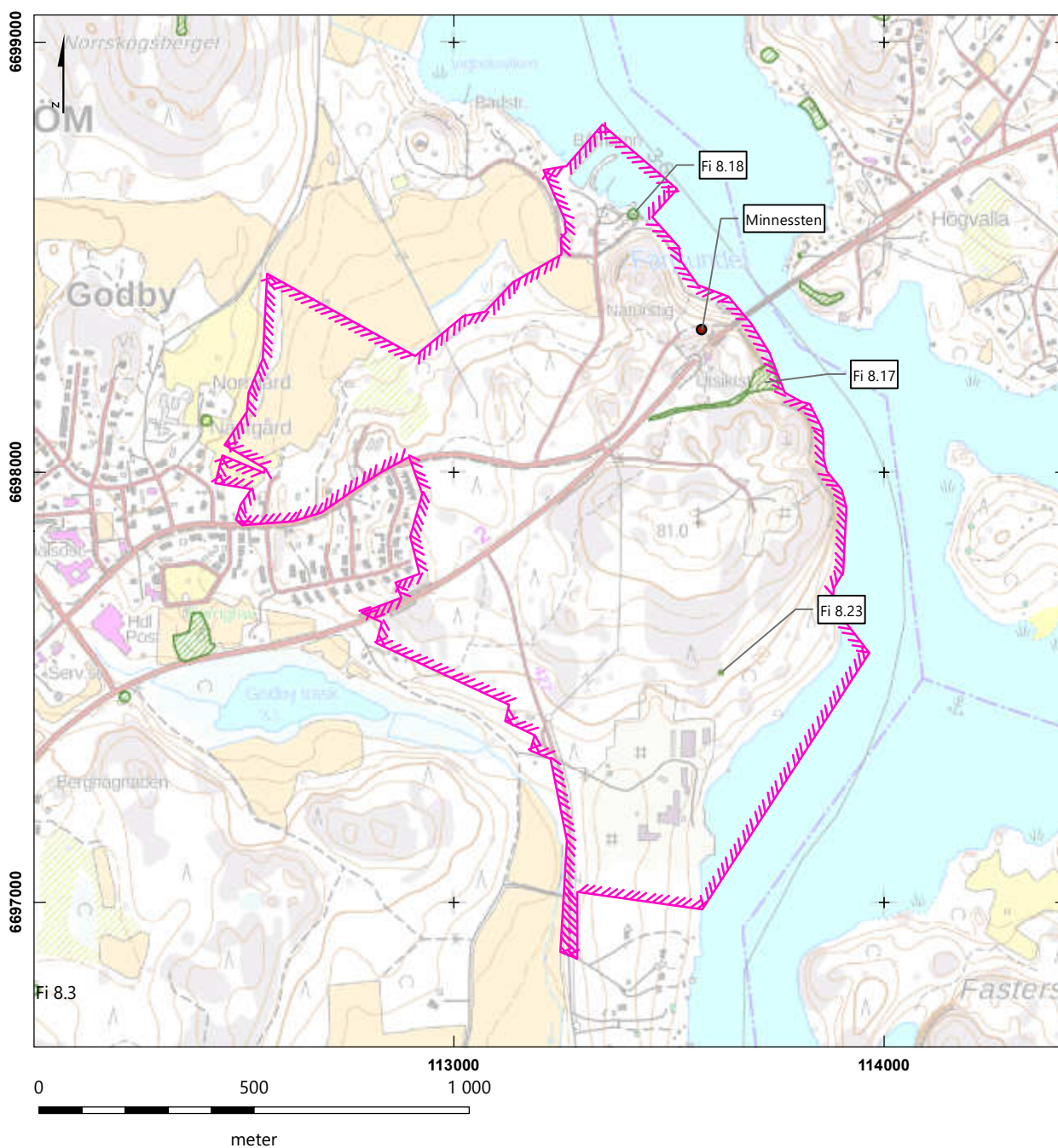
Daniel Anderberg

BILAGOR

Bilaga 1: Kartutdrag över det berörda området med kända fasta fornlämningar och skyddsvärda objekt markerade. Fornlämningens precision följer skala 1: 15 000.

Kartbilaga, ÅLR 2023/1488

Grön skraffering markerar fast forn lämning
Rosaskrafferad linje markerar planområdet

SAMRÅDSMÖTE FÖR DELGENERALPLANEÄNDRING SAMT DETALJPLANEÄNDRING FÖR NORDÖSTRA GODBY

Datum: den 16:e september 2024 kl 16:30

Närvarande

Aron Lundström (AL), Finströms kommun, sammankallare samt sekreterare
Ursula Koponen, planläggare
Simon Björklund, Godby
Daniel Mattsson, Strömsängsvägen 112
Victor Grigore, Strömsängsvägen 98
Erika Grigore, Strömsängsvägen 98
Sven-Olof Karlsson, ordförande ÅSI Ab

Frånvarande

Ålands landskapsregering

§1 Välkomnande

AL hälsar alla välkomna och förklarar syftet med mötet.

Mötets huvudsakliga syfte är att samla input från grannfastigheter samt övriga intresserade för att kunna beakta detta i den fortsatta planprocessen.

SOK önskade förlängd utlåtandetid till och med 24:e september vilket godkändes.

§2 Presentation av delgeneralplan

UK presenterade delgeneralplanen, planens innehåll och dess verkningar.

§4 Synpunkter och frågor gällande planerna

Ålands landskapsregering (Kulturbyrån) har inför mötet lämnat utlåtande, vilket inarbetats i det material som sedan presenteras på mötet.

Boende längs Strömsängsvägen omnämnde behov av trafiksäkerhetsåtgärder för lätta trafiken längs Strömsängsvägen, såsom behov av belysning och trygga vägövergångar. Boende värnar även om EP-områdena.

ÅSI önskade översyn av bl.a.:

- Faktiskt behov av EP-områdenas utsträckning där EP område skär mellan F-områden
- Om bredden behöver vara så mycket som 40m
- Om det norra EP området behövs och bör vara på ÅSI:s mark
- Uppdatering av baskarta med befintliga byggnader

I övrigt så uppmärksammade ÅSI:

- Möjligheter för ny infart norrut
- punkt 5.1-5.2 i blanbeskrivningen saknas text

Ur områdesutvecklingssynpunkt ställdes fråga om butikslokaler kan etableras på EP-område mot Sundsvägen. Svarades att det bör vara möjligt i en detaljplanering att tillgodose EP-behovet genom detaljplanbestämmelser och byggnadsutformning på en sånt sätt att området nödvändigtvis inte blir låst för exploatering.

§5 Önskemål om förlängd svarstid

Förlängd tid att inkomma med synpunkter ges till och med 27:e september.

§6 Mötets avslutande

Deltagarna tackas för deras närvaro och mötet avslutas kl 17:30.

I tjänsten

Aron Lundström
Teknisk chef

16.10.2024
Ursula Koponen
Arkitektbyrå Ursula Koponen
Dalkarbyvägen 125
22150 Jomala

Bemötande angående utlåtanden och kommentarer som har lämnats på och efter samrådsmötet för Godby delgeneralplaneändring den 16.9.2024.

Utlåtandet från landskapsregeringens vägnätsbyrå.

1. Vägnätsbyrån avråder från att använda den gamla vägen som tillfartsväg för det nya bostadsområdet, eftersom vägprofilen på landsväg 2 kommer att sänkas med ca 1-1,5 m i samband med renovering av färjsundstunneln. I stället rekommenderas att vägen dras söderut till Strömsängsvägen.
2. Vägnätsbyrå kommer inte att bevilja ett eventuellt övergångsställe för gång- och cykeltrafik över landsväg 2. Alternativa lösningar för gång- och cykeltrafik över landsväg 2 bör övervägas.
3. En ny anslutning von Knorringsvägen/landsväg 2 och stängning av den gamla anslutningen är bra.
4. Gång- och cykelled från Uffe på berget till Färjsundsbron skall anvisas i planen.
5. Hamnvägen borde klassas om med beaktande av framtida trafikreglering mot von Knorringsvägen och tillfartsvägen mot Uffe på berget.

Bemötande:

1. Vägförbindelse från bostadsområdet kan dras söderut till Strömsängsvägen, vilket innebär ändringar också i F- och F1-områden.
2. I den befintliga delgeneralplanen har en tunnel under landsväg 2 anvisats söder om korsningen Strömsängsvägen/landsväg 2. I planändringen har den lämnats bort. Det verkar vara den bästa lösningen, om övergångsstället nu uteblir. Tunneln tas med i planen.
3. Denna lösning var med redan i den gällande delgeneralplanen.
4. Gång- och cykelleden tas med i planen.
5. Hamnvägen har anvisats i planen som förbindelseväg. Dess och andra mindre vägars status bestäms av kommunen enligt ett separat beslut på basen av trafikmängderna.

Utlåtande från landskapsregeringens miljöbyrå.

Miljöbyrån konstaterar att naturvårdsinventeringen är från tiden före naturvårdsförordningen (2023:88) trädde i kraft, då färre arter och naturtyper var skyddade. För tillfället har miljöbyrån inte kännedom om sådana förekomster av fridlysta eller särskilt skyddsvärda arter eller biotoper som skulle leda till specifika anmärkningar mot det aktuella förslaget till delgeneralplan.

Bemötande:

Praxis i planläggningsförfarandet är, att om områdets natur i samband med delgeneralplaneringen har inventerats, behöver detta inte göras om i samband med detaljplaneringen. Eftersom naturinventeringen enligt miljöbyrån inte har gjorts enligt den gällande naturvårdsförordningens kriterier, är det på sin plats att tillägga i allmänna bestämmelser följande bestämmelse: "Inför detaljplaneringen av områdena skall naturinventeringen uppdateras".

Utlåtande från Ålands skogsindustrier Ab.

Ålands Skogsindustrier Ab:s styrelse anser att EP-områdets utsträckning längs Strömsängsvägen borde avlägsnas längs bolagets mark i norra delen (norr om ellinjen), där F-områden finns på båda sidor av vägen, alternativt överföra zonen till västra sidan på landskapets F-område.

Bemötande:

Det är motiverat att ha en skyddszon mellan kommunalvägar och industriområden. I stället att avlägsna skyddszon från Skogsindustrier Ab:s område, skall likadana zoner läggas också mellan Strömsängsvägen och F1-områdena. Eftersom F- och F1- områden skall detaljplaneras, kan skyddszonerna i detaljplanerna ersättas också med plank eller annan lösning som hindrar direkt insyn från vägen till industriområdena. För att tillåta det bör EP-områdets bestämmelse i delgeneralplanen kompletteras enligt följande: "Området får i detaljplanen ersättas t.ex. med plank som hindrar insyn till industriområdet, dock så att mellan vägen och planket lämnas område där trädrad och buskar kan planteras".

Ax Rent / Ax Fastighet

1. Önskar, att fastigheten 60-408-2-46 tas med i delgeneralplanen och planeras som industriområde.
2. Föreslår, att del av industriområdet F1 vid landsväg 2 ändras till småföretagsområde F2 och skiljs från resten av F1-område med skyddszon EP, som kunde fungera som viltkorridor.
3. Skyddszon mellan bebyggelse och Ålands Skogsindustrier Ab skall breddas eller förses med bullerplank för att dämpa ner den nuvarande bullernivån.

Bemötande:

1. Fastigheten kan tas med i planen och anvisas som F-område. Den är redan bebyggd med lagerbyggnader.
2. Pga. vägnätsbyråns utlåtande skall F1-områdenas utformning och den föreslagna väglösningen ändras. Viltkorridor är ett intressant förslag och skall utredas i samband med ändringen.
3. Se svaret punkt 1 i närboendes brev.

Brev från närboende Marielle Mattsson, Anders Carlsson, Mari Alanko, Simon Björklund, Erika Grigore, Victor Grigore, Tatiana Mattsson och Daniel Mattsson.

I brevet lyfts fram följande synpunkter:

1. Bullerstörningar från Ålands skogsindustrier Ab.
 - Ljudet upplevs störande och undertecknade anser att kommunen skall mäta ljudnivån innan delgeneralplanen fastställs för att få fakta för behovet av skyddszoner.
 - Ålands Skogsindustriers södra skyddszon är nedhuggen och fyller inte i dag en tillräckligt god funktion. Skyddszonen bör breddas och även göras mera ändamålsenlig med förslagsvis konstruktion och växtlighet i kombination. Ålands Skogsindustrier bör även flytta sådana moment som avger särskilt hög ljudnivå längre norrut på sitt område och bort från nära boende.
 - En bred skyddszon, med tät skog bevarad, emot Strömsängsvägen är viktig för att bevara den fina landskapsbilden i Strömsängarna. En för liten skyddszon kan i framtiden även riskera att mera ljud och buller sprider sig längs vägbanan ner mot de öppna fälten och boende i Strömsängarna.
 - Intilliggande fastigheter har upplevt skador på träd från sjukdom av insekter som troligen härleds från Ålands skogsindustrier. Detta bör kontrolleras och åtgärder vidtagas. En utökad exploatering kan förvärra dessa problem. Breda skyddszoner åt alla håll kring industrin är mycket viktigt.
 - Inhägnad av hela Ålands Skogsindustriers område bör göras.
2. Miljö.
 - Området (F1 i den föreslagna generalplanen) norr om Ålands Skogsindustrier bör bevaras i dess nuvarande form. Området innefattar stora naturvärden i mycket fint skogsområde med varierad terräng med gammal skog. Området är ett högt uppskattat rekreativområde och bidrar mycket till landskapsbilden runt Godby.
 - Att exploatera området med industritomter anses inte vara skäligt med tanke på att det runtom Godby och inom kommunen finns gott om andra områden som lämpar sig bättre för industriområde. Området, med mycket berg och terräng, skulle även vara mycket dyrt att omvandla till industritomter.

- Strömsängarna har ett rikt fågelliv, med många arter som vistas i området under året. Fågellivet bör tas i beaktande och eventuellt utredas innan ökad exploatering av området sker.
- Den föreslagna generalplanen i dess nuvarande form upplevs inte vara välavvägd mellan behoven av framtida industritomter och att bevara landskapet i natursköna Strömsängarna, som även är ett välbesökt och viktigt rekreationsområde.

3. Vägfrågor.

- Gång- och cykelväg längs Strömsängsvägen upp till Sundsvägen med gångbro alternativt tunnel över till norra sidan om Sundsvägen alternativt en gång och cykelväg längs Sundsvägen till korsningen vid Von Knorringsvägen bör planeras och förverkligas.
- Strömsängsvägen har omfattande tung trafik. Vägkorsningen till Ålands Skogsindustriers område upplevs farlig. En utvidgad industri kan innebära utökad tung trafik.
- Gatubelysning längs Strömsängsvägen bör installeras.

Bemötande

1. Buller

I delgeneralplanen har vid Ålands skogsindustrier Ab:s södra gräns mot befintligt boende anvisats ett ca 58 – 83 m bred skyddszon, varav 21 m ligger på Skogsindustrier Ab:s tomt och resten på fastigheten 5:134. Fastigheten 5:134 ligger utanför den aktuella planändringen varför hela skyddszonen inte syns i planen. I bilden bredvid syns hela skyddszonen. Dess bred räcker för att dämpa buller under förutsättning att den omfattar både barr- och lövträd samt buskar som fångar och stoppar olika ljudvågor. Eftersom det finns olika slags av buller, kan effekten vid behov kompletteras med bullerplank. I delgeneralplanändringen förutsätts, att Skogsindustriers område detaljplaneras och då skall detaljerade instruktioner om bullerskydd tas med i planen. I delgeneralplanen finns dock bestämmelse, att byggnadsnämnden kan enligt egen prövning bevilja byggnadslov på området innan området har detaljplanerats.

Eftersom nuvarande bullernivå upplevs som störande, föreslår jag att bestämmelsen skrivs om enligt följande: "Området är i behov av detaljplanering men enligt byggnadsnämndens prövning kan byggnadslov beviljas före detaljplanering under förutsättning, att bullernivån mot bebyggelse i söder enligt mätningar inte överstiger 55 dBA. Om gränsvärdet överstigs, skall bullerdämpande åtgärder vidtas innan bygglov beviljas".

2. Miljö

Närboende anser, att området mellan Skogsindustrier Ab och landsväg 2 skall bevaras som skogsområde med motivering, att det är ett populärt rekreationsområde med stora naturvärden samt viktigt för landskapsbilden, att terrängen är svår att bebyggas och att det runtom Godby och inom kommunen finns gott om områden som lämpar sig bättre för industri. I naturvårdsinventeringen har inte kommit fram skyddsvärda biotoper på detta område. Värdet för landskapsbilden bedömdes inte i utredningen. I delgeneralplanen har dock anvisats en ca 34

m bred skyddszon mot landsväg 2 för att bevara den befintliga skogskaraktären i vägmiljön. Det kan stämma, att det i Godby och i kommunen finns gott om områden som bättre lämpar sig för industri men det är en annan sak, om de står till förfogande. De industriområden som har anvisats i den 2010 antagna delgeneralplanen är slut och nya behövs. Alternativet är ändring av L-områden i södra Godby men de är i privat ägo och delgeneralplaneändringen på dessa områden är just nu inte aktuell. Pga. landskapsregeringens vägbyrås utlåtande skall placering och utformning av F1-område utredas på nytt. Eftersom dessa områden skall också detaljplaneras, kan ytterligare uppmärksamhet fästas vid de för landskapsbilden viktiga aspekterna i detaljplanen.

3. Vägfrågor

Närboende lyfter fram viktiga vägfrågor, speciellt gång- och cykelförbindelsen till centrum. Den är viktig också för det nya bostadsområdet på Pehrsberg. Eftersom vägförbindelsen till bostadsområdet skall pga. vägnätsbyrås utlåtande planeras om, skall också placering av gångtunnel eller -bro över landsväg 2 utredas.

Följande frågor utreds inte på delgeneralplanenivån utan hör till detaljplanen eller till nämndernas verksamhetsområde:

- Gatubelysning
- Insektsskadorna
- Inhägnad av områden
- Flyttning av nuvarande byggnader på industriområden